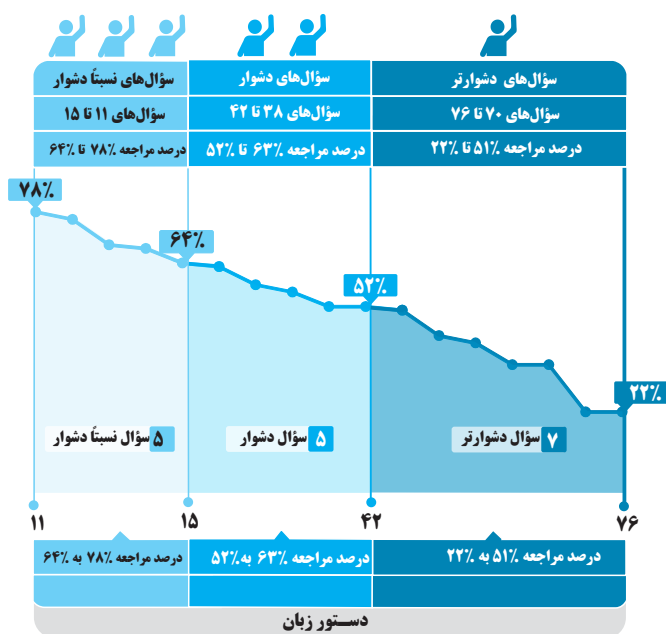
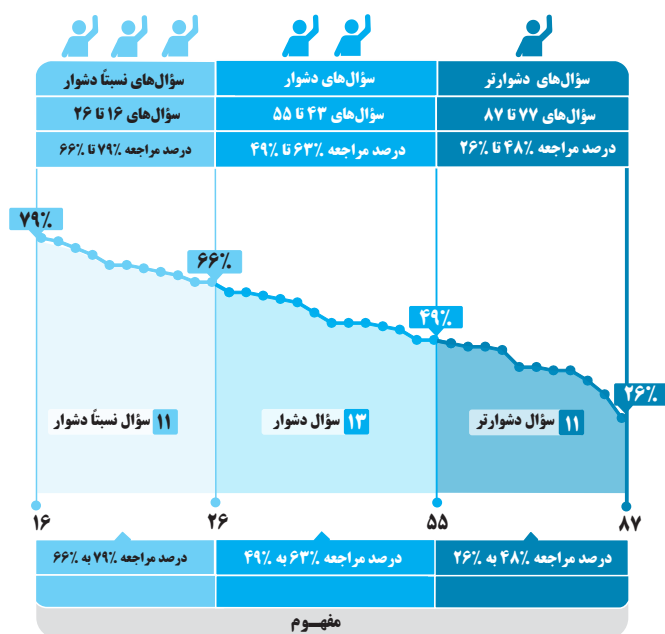
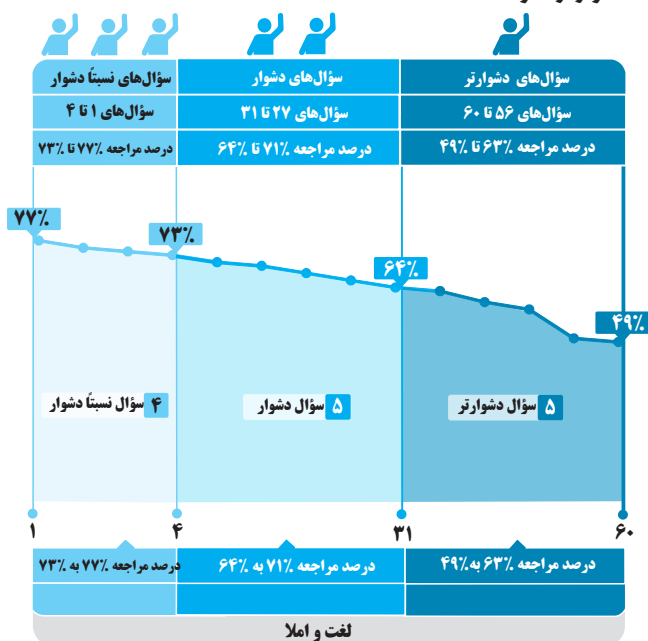
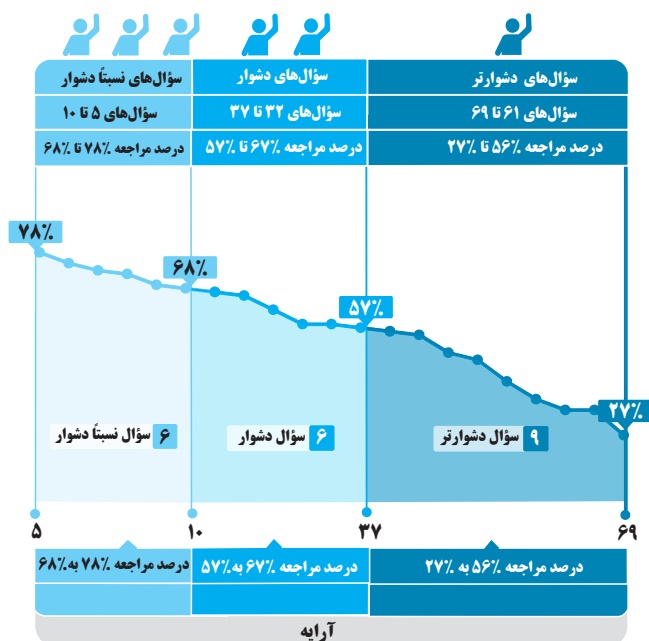

برای هر مبحث کتاب، جدول و نمودار سطح بندی سؤال ها مانند نمودار پایین تهیه شده، در این جدول تعداد و شماره سؤال های هر سطح، (نسبتاً دشوار، دشوار، دشوارتر)، درصد های مراجعه ابتدایی و انتهایی هر سطح مشخص و نمودار براساس درصد مراجعه به سؤال و شماره سؤال ها تنظیم شده است. بدیهی است که این نمودار باید شیب منطقی داشته و هر چه رو به پایان می رویم درصد مراجعه، کمتر و سؤال ها دشوارتر شود.

معرفی نشانه ها

در مقابل هر سؤال سه نشانه ی زیر را مشاهده می کنید:

۳ تاریخ برگزاری آزمون

۲ درصد دانش آموزانی که

۱ درصد مراجعه کنندگان

پاسخ صحیح داده اند.

به هر سؤال

مبحث: لغت و املا^۱

۱- کدام بیت نادرستی املائی دارد؟

- (۱) شد عرصه‌ی زمین چو بساط ارم جوان
- (۲) سلطان‌نشان عرصه‌ی اقلیم سلطنت
- (۳) سیمرغ و هم را نبود قوت عروج
- (۴) حکمش روان چو باد در اطراف بر و بهر

- از پرتو سعادت شاه جهان‌ستان
بالانشین مسند ایوان لامکان
آن‌جا که باز همت او سازد آشیان
مهرش نهان چو روح در اعضای انس و جان

۷۷٪
۶۴٪
۹۵/۰۷/۲۳

۲- کدام بیت نادرستی املائی دارد؟

- (۱) جواب تلخ چه داری بگوی و باک مدار
- (۲) و گر به خنده درآیی چه جای مرهم ریش
- (۳) یکی لطیفه ز من بشنوای که در آفاق
- (۴) گرت بدایع سعدی نباشد اندر بار

- که شهد محض بود چون تو بر دهان آری
که ممکن است که در جسم مرده جان آری
سفر کنی و لطایف ز بحر و کان آری
به پیش اهل و غرابت چه ارمغان آری؟

۷۵٪
۵۴٪
۹۷/۰۹/۱۶

۳- چند تا از واژه‌های زیر نادرست معنا شده است؟

- «برازندگی: حیات / پیرایه: زیور / تعلل: بهانه‌آوردن، درنگ کردن / تیزیاب: شتابنده / خیره: سرگشته / غلغله‌زن: شور و غوغاکنان / فرج: گشایش / قفا: پشت گردن / گلبن: بوته‌ی گل / معرکه: میدان جنگ / مفتاح: کلید / نادره: بی‌مانند / نمط: شوق»
- (۱) یک (۲) دو (۳) سه (۴) چهار

۷۴٪
۶۹٪
۹۷/۰۸/۰۴

۴- کدام واژه بیت زیر را کامل می‌کند؟

- «تکیه‌گه تو حق شد نه عصا / انداز عصا و آن ... کن»
- (۱) نمط (۲) شکن (۳) یله (۴) قوت

۷۳٪
۶۳٪
۹۵/۰۸/۰۷

مبحث: آرایه

۵- کدام بیت حس‌آمیزی دارد؟

- (۱) بوی بهار آمد بنال ای بلبل شیرین‌نفس
- (۲) گیرند مردم دوستان نامهربان و مهربان
- (۳) محمول پیش‌آهنگ را از من بگوای ساربان
- (۴) پند خردمندان چه سود اکنون که بندم سخت شد

- ور پای‌بندی همچو من، فریاد می‌خوان از قفس
هر روز خاطر با یکی ما خود یکی داریم و بس
تو خواب می‌کن بر شتر تا بانگ می‌دارد جرس
گر جستم این بار از قفس بیدار باشم زین سپس

۷۸٪
۷۲٪
۹۵/۰۸/۲۱

۶- کدام بیت «حس‌آمیزی» دارد؟

- (۱) بدید آن‌چه موسی بجست و ندید
- (۲) شنیدم رفتی و یاری گرفتی
- (۳) گفتیم شعر نازک و شیرین آبدار
- (۴) جهان خرم و آب چون انگبین

- شنید آن‌چه موسی چنان کم شنید
اگر گوشم شنید چشمم مبیناد
چون شد ردیف شعر تر ما دهان دوست
همی مشک بویید روی زمین

۷۵٪
۵۵٪
۹۷/۰۷/۲۰

۷- کدام بیت «حس‌آمیزی» دارد؟

- (۱) بوی دهن تو از چمن می‌شنوم
- (۲) ز رنگ‌آمیزی دوران مشو غافل ز من بشنو
- (۳) گر دهد باد صبا مژده‌ی وصلت خواجو
- (۴) می‌خورم زهر غمت را به حلاوت دل‌شاد

- رنگ تو ز لاله و سمن می‌شنوم
می‌رنگین به جام انداز و عارض ارغوانی کن
مشو کان همه چون درنگری باد هواست
ماتمی را که بود سود ندیده است کسی

۷۳٪
۶۰٪
۹۵/۰۷/۲۳

^۱ در این کتاب، سؤالات هر فصل به صورت مبحثی تنظیم شده است. بنابراین شما می‌توانید سؤالات این کتاب را به دو شیوه تمرین کنید:

(۱) فصل‌محور: در هر مرحله سؤالات یک درس را پاسخ دهید.

(۲) مبحثی: در هر مرحله سؤالات یک مبحث (لغت و املا، آرایه و تاریخ ادبیات، دستور زبان، مفهوم) را پاسخ دهید.

- ۸- با توجه به ابیات، آرایه‌های «تشبیه، جناس، حس آمیزی، کنایه» به ترتیب در کدام گزینه آمده است؟
- (الف) از صدای سخن عشق ندیدم خوش‌تر
(ب) من که قول ناصحان را خواندمی قول رباب
(ج) بده ساقی می باقی که در جنت نخواهی یافت
(د) من آن آیینی را روزی به دست آرم سکندروار
- (۱) الف، ب، ج، د (۲) د، ج، الف، ب (۳) د، الف، ب، ج (۴) ج، د، الف، ب

- ۹- کدام آرایه در بیت زیر نیست؟
- «من به تو ای زود سیر تشنه دیرینهام / دشنه مکش هم‌چو صبح تشنه مکش چون سراب»
- (۱) کنایه (۲) شخصیت‌بخشی (۳) حس آمیزی (۴) جناس

- ۱۰- کدام بیت «حس آمیزی» دارد؟
- (۱) پیش رویت دگران صورت بر دیوارند
(۲) آن که گویند به عمری شب قدری باشد
(۳) عجب از چشم تو دارم که شبانش تا روز
(۴) سعدی اندازه ندارد که چه شیرین سخنی
- نه چنین صورت و معنی که تو داری دارند
مگر آن است که با دوست به پایان آرند
خواب می‌گیرد و شهری ز غمت بیدارند
باغ طبعت همه مرغان شکرگفتارند

مبحث: دستور زبان

- ۱۱- عبارت زیر چند فعل مضارع اخباری دارد؟
- «اگر کارگران به جدول درآمد مدیران شرکت نگاه کنند، عددهای کلانی می‌بینند و آن‌ها را با درآمد خود مقایسه می‌کنند. خبرهایی به گوش من رسیده است که همین الان هم بعضی‌ها دارند کارهایی می‌کنند که آینده شرکت را به خطر می‌اندازد.»
- (۱) دو (۲) سه (۳) چهار (۴) پنج

- ۱۲- ابیات زیر را در کدام نوع ادبی می‌توان گنجانده؟
- «ای خواجه اگر قامت اقبال تو امروز / مانند الف هیچ خم و پیچ ندارد
بسیار تفاخر مکن امروز که فردا / معلوم تو گردد که الف هیچ ندارد»
- (۱) ادبیات پایداری (۲) ادبیات تعلیمی (۳) ادبیات انقلاب اسلامی (۴) ادبیات حماسی

- ۱۳- نقش دستوری «خود» و نقش دستوری «ضمیر پیوسته» در بیت زیر به ترتیب کدام است؟
- «چو خود را به چشم حقارت بدید / صدف در کنارش به جان پرورید»
- (۱) متمم، مفعول (۲) متمم، مضاف‌الیه (۳) مفعول، مضاف‌الیه (۴) مفعول، مفعول

- ۱۴- نقش دستوری کدام کلمه مشخص شده در بیت، «مفعول» است؟
- (۱) آن جاست برگ عیش که هر سو فشانده‌اند
(۲) در ملک عشق هر که شفا یابد از مرض
(۳) گه گه فتد ز طاق دل دوستان ولی
(۴) صد ره گشود دیده و بشناخت چشم عقل
- پروانه‌های سوخته پرها و بال‌ها
رسوای خلق گردد و گویند سال‌ها
خورشید را زیان نرسد از زوال‌ها
با آن که آشنا شده بود از مثال‌ها

- ۱۵- کدام عبارت درباره دو «آن» مشخص شده در ابیات زیر صحیح است؟
- «گل از شوق تو خندان در بهار است / از آنش رنگ‌های بی‌شمار است
هر آن وصفی که گویم بیش از آنی / یقین دارم که بی‌شک جان جانی»
- (۱) هر دو ضمیر است. (۲) هر دو صفت است. (۳) اولی ضمیر و دومی صفت است. (۴) اولی صفت و دومی ضمیر است.

مبحث: مفهوم

۱۶- مفهوم بیت «چون بکشایم ز سر مو، شکن / ماه ببیند رخ خود را به من» چیست؟

	۷۹٪
	۷۳٪
	۹۸/۰۱/۰۷

- (۱) ماه به رخسار زیبای من حسد می‌برد.
- (۲) من با شفافیت خود، جلوه‌دهنده زیبایی‌ها هستم.
- (۳) زیبایی جعد و پیچ زلف من ماه را به حیرت می‌اندازد.
- (۴) ماه، به چین و شکن زلف من زیبایی می‌دهد.

۱۷- کدام بیت با مصراع دوم بیت زیر قرابت معنایی دارد؟

«به نام کردگار هفت افلاک / که پیدا کرد آدم از کفی خاک»

	۷۸٪
	۶۸٪
	۹۵/۰۸/۲۱

- (۱) ملکوت آل بنی‌آدم ندارد قیمتی
 - (۲) ای همه هستی ز تو پیدا شده
 - (۳) با پاسبان کویش در خاک می‌رویم
 - (۴) صورت ار با تو نباشد گو مباش
- خاک ره باید شمردن دولت پرویز را
خاک ضعیف از تو توانا شده
هر چند فرق فرقد جای نشست ماست
خاک بر سر جسم را چون جان تو راست

۱۸- کدام عبارت با مصراع «هر آن وصفی که گویم بیش از آنی» قرابت معنایی دارد؟ (عبارات همگی از دعای عرفه انتخاب شده است).

	۷۶٪
	۶۵٪
	۹۶/۰۹/۱۷

- (۱) أَتَمَمْتُ عَلَى سَوَابِغِ الْأَنْعَامِ: نعمت‌های کاملت را بر من تمام کردی.
- (۲) الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي لَيْسَ لِقَضَائِهِ دَافِعٌ: خدای را سپاس که برای حکمش برگرداننده‌ای نیست.
- (۳) يَا مَنْ لَا يَعْلَمُ كَيْفَ هُوَ إِلَّا هُوَ: ای آن که جز او نمی‌داند او چگونه است.
- (۴) اَللّٰهُمَّ اجْعَلْنِيْ اَحْسَاكَ كَاتِيْ اَرَاكَ: خدایا چنانم کن که از تو بترسم گویا که تو را می‌بینم.

۱۹- کدام بیت با دیگر ابیات قرابت معنایی ندارد؟

	۷۴٪
	۵۰٪
	۹۵/۰۷/۲۳

- (۱) وصفش چه کنی که هرچه گویی
 - (۲) هر آن وصفی که گویم بیش از آنی
 - (۳) نخواهم در این وصف از این بیش گفت
 - (۴) ز هر وصفی که کردم بیش از آنی
- گویند مگو که بیش از آن است
یقین دانم که بیش جانِ جانی
که شنت (زشتی) بود سیرت خویش گفت
که وصف خویش کردن هم تو دانی

۲۰- همه ابیات به‌جز بیت گزینه ... بیانگر مفهومی مشترک هستند.

	۷۱٪
	۱۹٪
	۹۷/۰۷/۱۷

- (۱) منم چو شبنم گل آبروی گلزارش
 - (۲) منم که قیمت یاقوت داغ می‌دانم
 - (۳) لامکان سیرتر از عشق بود همت من
 - (۴) صائب منم امروز که در نه صدف چرخ
- نمی‌شود نکند حسن دیده‌بانی من
سرشک را گهر شب‌چراغ می‌دانم
چرخ کبکی است که در چنگل شهباز من است
پیدا نتوان کرد کسی هم‌گهر من

۲۱- کدام بیت با عبارت «بکوش تا گندم نمای جو فروش نباشی» قرابت مفهومی ندارد؟

	۷۱٪
	۱۶٪
	۹۷/۰۷/۱۸

- (۱) هنر ز فقر کند در لباس عیب ظهور
 - (۲) مباف جامه روی و ربا که جز ابلیس
 - (۳) ز طاعتی که کنی بهر خلق از آن اندیش
 - (۴) تخم رسوایی دهد بر، دانه تسبیح زرق
- که نان گندم درویش طعم جو دارد
کس این دو رشته پوسیده پود و تار نکرد
که آن رفیق تو را دزد راه خواهد بود
آری آری دانه جنس خویش را بار آورد

۲۲- کدام بیت با دیگر گزینه‌ها قرابت ندارد؟

	۷۰٪
	۶۱٪
	۹۷/۰۷/۱۹

- (۱) گر نمی‌خواهی در آتش سوختن
 - (۲) گر از سوختن رست خواهی همی شو
 - (۳) هر که از آموختن ندارد ننگ
 - (۴) سر از قلاده آموختن میبچ و بدان
- بایدت اندرز ما آموختن
به آموختن سر بنه بر ستانه (آستانه)
دُر برآرد ز آب و لعل از سنگ
که دیگران هم از آموختن شدند استاد

۲۳- «دیوار» در کدام بیت نماد جدایی است؟

- (۱) واله گفتار تو پیر و جوان
- (۲) سیر کوی زاهدان کردم، چه‌ها دیدم، می‌رس
- (۳) هیچ کس ته‌مت‌نشان داغ بی‌نفعی مباد
- (۴) کند منع ز دیوار و در او مدعی سهل است

- مست از دیدار تو دیوار و در
هیچ سر بی کوبش سنگی و دیواری نبود
چتر شاهی گر نباشی سایه‌ی دیوار باش
میان ما و یاد او نخواهد بود دیواری

۲۴- کدام گزینه با مفهوم «گندمنمای جوفروش مباش» قرابت مفهومی ندارد؟

- (۱) رو رو جانا همی غلط پنداری
 - (۲) تو آن گندمنمای جوفروشی
 - (۳) همه گندمنمای جودارند
 - (۴) به بازار گندم‌فروشان گرای
- گندم نتوان درود چون جو کاری
که در گندم جو پوشیده پوشی
همه گل‌صورتند و پرخارند
که این جوفروش است و گندمنمای

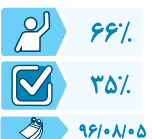
۲۵- مفهوم کدام بیت با سایر ابیات متفاوت است؟

- (۱) مشو ناامید ار شود کار سخت
 - (۲) چو در موی سیاه آمد سپیدی
 - (۳) به هر سختی‌ای تا بود جان به جای
 - (۴) چو یعقوبم ار دیده گردد سفید
- دل خود قوی کن به نیروی بخت
پدید آمد نشان ناامیدی
نباید بریدن امید از خدای
نبرم ز دیدار یوسف امید

۲۶- کدام گزینه با بیت زیر قرابت مفهومی ندارد؟

- «هر آن وصفی که گویم، بیش از آنی / یقین دانم که بی‌شک جانِ جانی»
- (۱) زبان ناطقه در وصف شوق نالان است
 - (۲) سعدی ثنای تو نتواند به شرح گفت
 - (۳) وصل تو به وهم درنمی‌آید
 - (۴) ما نتوانیم حق حمد تو گفتن
- چه جای کلک بریده‌زبان بیهوده‌گوست
خاموشی از ثنای تو حدّ ثنای توست
وصف تو به گفت برنمی‌آید
با همه کربویان عالم بالا

سؤال‌های دشوار

مبحث: لغت و املا

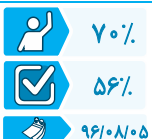
۲۷- بین واژه‌های زیر، چند واژه نادرست معنا شده است؟

- «کف: پنجه / ورطه: روش / معرکه: جای نبرد / پیرایه: زیور / فروغ: پرتو / گلبن: شبرنگ / هنگامه: غوغا / افلاک: چرخ»
- (۱) یک
 - (۲) دو
 - (۳) سه
 - (۴) چهار

۲۸- بیت زیر را کدام واژه پر می‌کند؟

- «آن چه در مدت هجر تو کشیدم هیئات / در یکی نامه ... است که تحریر کنم»
- (۱) سرشت
 - (۲) لجوج
 - (۳) عنود
 - (۴) مُحال

۲۹- چند تا از واژه‌های زیر درست معنا شده است؟

- «زهی: ادات تحسین / شکن: گردی صورت / پیرایه: زیور / بن: بیخ / غلغلّه‌زن: شور و غوغا کنان / زهره در: حریص»
- (۱) یک
 - (۲) دو
 - (۳) سه
 - (۴) چهار

۳۰- چند تا از واژه‌های زیر نادرست معنا شده است؟

- «کام: دهان / معرکه: میدان جنگ / تعلل: درنگ کردن / قفا: روبه‌رو / فروغ: پرتو / نمط: روش / ورطه: مهلکه / یله: رها / زهی: آفرین / هنگامه: غوغا / مفتاح: کلیدها»
- (۱) یک
 - (۲) دو
 - (۳) سه
 - (۴) چهار

۳۱- کدام بیت نادرستی املائی یا رسم الخطی دارد؟

- (۱) خاریم و طربناک‌تر از باد بهاریم
- (۲) از نعره مستانه ما چرخ پر آواست
- (۳) از شوق تو بی‌تاب‌تر از باد صبايیم
- (۴) آن کیست که مدهوش غزل‌های رهی نیست؟

- خاکیم و دلاویزتر از بوی عبیریم
جوشنده چو بهریم و خروشنده چو شیریم
بی روی تو خاموش‌تر از مرغ اسیریم
جز حاسد مسکین که بر او خرده نگیریم

مبحث: آرایه و تاریخ ادبیات

۳۲- در کدام گزینه اثری به اشتباه به کسی نسبت داده شده است؟

- (۱) سیاست‌نامه: خواجه نظام‌الملک توسی / تفسیر سوره یوسف: احمد بن محمد بن زید طوسی
- (۲) اتاق آبی: سهراب سپهری / الهی‌نامه: سعدالدین وراوینی
- (۳) اسرار التوحید: محمد بن منور / ارزیابی شتاب‌زده: جلال آل‌احمد
- (۴) سفرنامه: ناصر خسرو / قابوس‌نامه: عنصرالمعالی

۳۳- نام خالق چند تا از آثار زیر نادرست بیان شده است؟

- «پیرمرد چشم ما بود: جلال آل‌احمد / اتاق آبی: سهراب سپهری / الهی‌نامه: عطار نیشابوری / قابوس‌نامه: ابن‌حسام خوشفی / سفرنامه: ناصر خسرو»

- (۱) یک (۲) دو (۳) سه (۴) چهار

۳۴- کدام بیت «حسن آمیزی» دارد؟

- (۱) اختران را شب وصل است و نثار است و نثار
- (۲) زهره در خویش ننگ‌زد نواهای لطیف
- (۳) مشتری اسب دوانید سوی پیر زحل
- (۴) شمس تبریز در آن صبح که تو درتابی

- چون سوی چرخ عروسی است ز ماه ده‌چار
همچو بلبل که شود مست ز گل فصل بهار
که جوانی تو ز سر گیر و بر او مژده بیار
روز روشن شود از روی چو ماهت شب تار

۳۵- کدام بیت «حسن آمیزی» دارد؟

- (۱) با من به سلام خشک ای دوست زبان تر کن
- (۲) بر سوزن مژگانم صد رشته گهر دارم
- (۳) معلوم من از عالم جانی است، چه فرمایی
- (۴) خاک در سلطان را افسر کن و بر سر نه

- تا از مژه هر ساعت لعل ترت افشانم
در دامن تو ریزم یا در برت افشانم
بر خنجر تو پاشم یا بر سرت افشانم
تا سر به کله‌داری بر افسترت افشانم

۳۶- کنایه موجود در کدام گزینه با کنایه موجود در مصرع دوم بیت زیر مفهومی یکسان دارد؟

«در بر من، ره چو به پایان برد / از خجلی سر به گریبان برد»

- (۱) تو سرِ ناز برآری ز گریبان هر روز
- (۲) تا ندانند سر من تردامنی
- (۳) همی‌کرد فریاد دامن به چنگ
- (۴) عود است زیر دامن یا گل در آستین

- ما ز جورِ سر فکرت به گریبان تا چند
خون دل سر در گریبان می‌خورم
مرا مانده سر در گریبان ننگ
یا مشک در گریبان بنمای تا چه داری

۳۷- واژه‌ی «سرو» در همهی گزینه‌ها به‌جز گزینه‌ی ... در معنای مجازی به کار رفته است.

- (۱) ای سپی سرو خرامان سایه‌ای بر من فکن
- (۲) سرو چمان من چرا میل چمن نمی‌کند؟
- (۳) راستی گرچه به بالای تو می‌ماند سرو
- (۴) عاقبت دست بدان سرو بلندش برسد

- تا فدای سایه‌ی سرو خرامانت شوم
همدم گل نمی‌شود یاد سمن نمی‌کند؟
نسبت قد تو با سرو روان نتوان کرد
هرکه را در طلبت همت او قاصر نیست

مبحث: دستور زبان

۳۸- کدام فعل مشخص‌شده مضارع اخباری است؟

- (۱) جانم ار مالک غم‌های محبت گردد / من گدا گردم و نامش به دلالت برود
- (۲) فروغ ماه می‌دیدم ز بام قصر او روشن / که رو از شرم آن خورشید در دیوار می‌آورد
- (۳) شکر خدا که باز در این اوج بارگاه / طاووس عرش می‌شود صیت شهرم
- (۴) شاها اگر به عرش رسانم سریر فضل / مملوک این جنابم و مسکین این درم

- گردد
می‌آورد
می‌شوند
رسانم

۳۹- «ماند» در کدام بیت مضارع اخباری نیست؟

- (۱) بدان ماند که خورش می‌دواند
- (۲) دانی که عرق بر رخ خوبش به چه ماند؟
- (۳) دل رفت و دیده خون شد و جانم ضعیف ماند
- (۴) مه چه باشد که به روی تو برابر کنم؟

۴۰- نقش دستوری «ش» در انتهای کدام بیت، با نقش دستوری «ش» در بیت زیر یکسان است؟

- «چو خود را به چشم حقارت بدید / صدف در کنارش به جان پرورید»
- (۱) می لعل ار چه لطیف است در آن جام عقیق
 - (۲) گر در آیینه در آن صورت زیبا نگر
 - (۳) بس که در چنگ فراق تو چو نی می‌نال
 - (۴) خواجه از چشمه‌ی نوش تو چو راند سخنی

۴۱- کدام نوع فعل به اشتباه به بیت نسبت داده شده است؟

- (۱) بر سر آنم که گر ز دست برآید / دست به کاری زخم که غصه سرآید
- (۲) گل به همه رنگ و برازندگی / می‌کند از پرتو من زندگی
- (۳) دوش مرغی به صبح می‌نالد / عقل و صبرم ببرد و طاقت و هوش
- (۴) تا نگردي آشنا زین پرده رمزی نشنوی / گوش نامحرم نباشد جای پیغام سروش

۴۲- درباره نقش دستوری واژه یا واژه‌هایی که در بیت زیر با بن فعل ساخته شده‌اند، کدام گزینه کاملاً درست است؟

- «گل از شوق تو خندان در بهار است / از آتش رنگ‌های بی‌شمار است»
- (۱) دو واژه‌اند که هر دو مسند هستند.
 - (۲) فقط یک واژه است و آن هم مسند است.
 - (۳) دو واژه‌اند که یکی مسند است و دیگری صفت بیانی.
 - (۴) فقط یک واژه است و آن هم صفت بیانی است.

مبحث: مفهوم

۴۳- کدام گزینه با بیت زیر قرابت مفهومی ندارد؟

- «تویی رزاق هر پیدا و پنهان / تویی خلاق هر دانا و نادان»
- (۱) دادار غیب‌دان و خداوند آسمان
 - (۲) به منعّم نداده است روزی‌رسان
 - (۳) ز من هست روزی و جان از من است
 - (۴) حاجت‌موری به علم غیب بداند
- خلاق بنده‌پرور و رزاق رهنما
مگر بهر آسایش مفلسان
همه آشکار و پنهان از من است
در بن چاهی به زیر صخره صمّا (سخت و محکم)

۴۴- کدام بیت با عبارات زیر نزدیکی معنایی بیشتری دارد؟

«بدان کوش که به هر محالی، از حال و نهاد خویش بنگردی، که بزرگان به هر حقّ و باطلی از جای نشوند و هر شادی که بازگشت آن به غم است، آن را شادی مشمر و به وقت نومیدی امیدوارتر باش و نومیدی را در امید، بسته دان و امید را در نومیدی.»

- (۱) از دور روزگار نه بر وفق رای توست
 - (۲) هرگز قدری غم ز دلم دور نبوده است
 - (۳) ز تو گر تفقّد و گر ستم بود آن عنایت و این کرم
 - (۴) ما که از خویش گذشتیم چه هجران چه وصال
- انده مخور که بی‌خبر این نیز بگذرد
شادی است که او را سر و برگ سفری هست
همه از تو خوش بود ای صنم چه جفا کنی چه وفا کنی
مردن و زیستن مردم بی‌باک یکی است

۴۵- مفهوم عبارت «به هر نیک و بد، زود شادان و زود اندوهگین مشو» در کدام گزینه آمده است؟

- (۱) به شادی دار دل را تا توانی
 - (۲) چه بندی دل اندر سرای سپنج
 - (۳) گر خندیدم ز خنده‌ام دل نگشاد
 - (۴) ننالیم از غم هجرت چو وصل حاصل اوست
- که بفزاید ز شادی زندگانی
چه نازی به گنج و چه نالی ز رنج
گر نالیدم ز ناله کارم نگشود
که زیر رنج بود گنج‌های پنهانی

۴۶- همه ابیات به جز بیت گزیده ... بیانگر مفهومی یکسان هستند.

۶۱٪
۳۶٪
۹۷/۰۷/۲۰

هر که می گرداند از من روی، ممنونش منم
وقت ملکی خوش که در صحرا و هامونش منم
دجله و نیل و فرات و رود جیحونش منم
آسمان سر بسته مکتوبی است مضمونش منم

(۱) از دم تیغ است پشت تیغ بی آزارتر
(۲) می شود پر شور هر وادی که مجنونش منم
(۳) چارباغ عالم از طبع روانم تازه است
(۴) هر که کرد ادراک من دریافت راز چرخ را

۴۷- کدام بیت با عبارت زیر ارتباط معنایی دارد؟

۶۰٪
۴۴٪
۹۶/۱۱/۰۶

که به پهلوی نتوانی به سر خار برفت
کند در کار درویشی دعایی
سعدی امیدوار به لطف و عطای توست
هم جور تو بهتر که ز روی تو صبوری

«الهی، اگر طاعت بسی ندارم، اندر دو جهان جز تو کسی ندارم.»

(۱) تو نه مرد گل بستان امیدی سعدی
(۲) چه باشد گر ز رحمت پارسایی
(۳) هر کس امیدوار به اعمال خویشتن
(۴) سعدی به جفا دست امید از تو ندارد

۴۸- همه گزینه ها به جز گزیده ی ... با یک دیگر قرابت مفهومی دارند.

۵۷٪
۴۷٪
۹۵/۰۸/۰۶

گفت بر هر خوان که بنشستم خدا رزاق بود
خدای است رزاق و روزی رسان
بی مگس هرگز نماند عنکبوت
قانع شدن به رزق مقدر نکوتر است

(۱) بر در شاهم گدایی نکته ای در کار کرد
(۲) گرم نیست روزی ز خوان کسان
(۳) رزق را روزی رسان پر می دهد
(۴) گرچه نکوست رزق فراخ از قضا ولیک

۴۹- مفهوم ابیات همه گزینه ها یکسان است؛ به جز:

۵۴٪
۳۴٪
۹۷/۰۷/۲۰

(۱) ز بدگهر همه نیک تو بد شود لیکن / به قول نیک تو فعل بدش نکو نشود
(۲) به فعل و قول زبان یک نهاد باش و مباش / به دل خلاف زبان چون پیشیز زراندود (پشیز: پول فلزی کم ارزش)
(۳) قول چون خرما و همچون خار فعل / این نه دین است این نفاق است ای کرام
(۴) لباس ظاهر و باطن به هم موافق کن / نه همچو دریا خونخوار و پاکدامن باش

۵۰- در کدام بیت مثلی به معنای «ظلم و ستم را بر شخص خاصی روا داشتن» آمده است؟

۵۴٪
۳۳٪
۹۵/۰۸/۰۷

چه دیوار کوتاه، چه بام بلند
تو بردار تا کس نیندازدم
ولیکن به ملکی دگر راه نیست
گر چه کوتاه دیده ای دیوار ما

(۱) به هر جا برفاکنده اند این کمند
(۲) اگر تاج بخشی سر افرازم
(۳) ز جرمم در این مملکت جاه نیست
(۴) هر زمانی در به روی ما میند

۵۱- بیت کدام گزینه با بیت زیر ارتباط معنایی دارد؟

۵۴٪
۳۳٪
۹۷/۱۱/۰۵

از صورت بی طاقیم پرده برافتاد
چون خاک تو را خاک شدم پاک شدم
که در خاک از تمنای تو شد فرسوده قالبها
یک حقیقت جلوه ساز اندر صور

«فروغ رویت اندازی سوی خاک / عجایب نقشها سازی سوی خاک»

(۱) زان گه که بر آن صورت خوبم نظر افتاد
(۲) گر خاک تویی خاک تو را خاک شدم
(۳) خدا را جان من بر خاک مشتاقان گذاری کن
(۴) بنگرد چشمی که شد صاحب نظر

۵۲- مفهوم کدام گزینه با سایر گزینه ها متفاوت است؟

۵۳٪
۶٪
۹۵/۰۸/۰۷

خاک را جز باد نتواند پریشان داشتن
چون شنید انجام فرعونان و عاد
مبادا کس به زور خویش مغرور
زان که دارد صد بدی در زیر او

(۱) باد بیرون کن ز سر تا جمع گردی بهر آنک
(۲) عاقل از سر بنهد این مستی و باد
(۳) ز مغروری کلاه از سر شود دور
(۴) هان مشو مغرور ز آن گفت نکو

۵۳- معنای «راست» در کدام بیت، با معنای این واژه در بیت زیر برابر است؟

۵۲٪
۳۰٪
۹۵/۰۷/۲۳

مطرب بزن نوایی ساقی بده شرابی
آن که گرفت دست تو خاصیک (نام شخصی مکار) زمان بود
نی چپ نی راست نی پس نی از برابر آمد
نه کودکی که ندانی یمین خود ز شمال

«راست به مانند یکی زلزله / داده تنش بر تن ساحل یله»

(۱) وصف رخ چو ماهش در پرده راست ناید
(۲) شیخ شیوخ عالم است آن که تو راست نومرید
(۳) آمد ندای بی چون نی از درون نه بیرون
(۴) به دست راست بگیر از هوا تو این نامه

۵۴- کدام بیت با عبارت «... ولیکن به ایشان مولع نباش، تا همچنان که هنر ایشان بینی، عیب نیز بتوانی دید.» تناسب معنایی دارد؟

- (۱) چون غرض آمد هنر پوشیده شد
- (۲) عیب یاران و دوستان هنر است
- (۳) به منت دگران خو مکن که در دو جهان
- (۴) عالم شهر گو مرا وعظ مگو که نشنوم

۵۵- مفهوم عبارت «به زبان، دیگر مگو و به دل دیگر مدار.» در کدام گزینه نیامده است؟

- (۱) همی پهلوان بودم اندر جهان
- (۲) دل اگر با زبان نباشد یار
- (۳) خلقی زبان به دعوی عشقش گشاده‌اند
- (۴) دل چو درست است زبان را بهل

سؤال‌های دشوارتر

مبحث: لغت و املا

۵۶- کدام بیت نادرستی املایی یا رسم الخطی دارد؟

- (۱) از کف و شمشیر توست معتدل ارکان ملک
- (۲) گرچه بدون تو چرخ تاج و نگین داد لیک
- (۳) گر به جهان زین نمت کس سخنی گفته است
- (۴) شاه جهان نظم غیر داند از سحر من

۵۷- کدام بیت نادرستی املایی دارد؟

- (۱) اگر نه تیر جفا بر کمینه می‌افکند
- (۲) به کنج بی‌کسی و غربتم من آن مرغی
- (۳) نهال جاه تو را آب تا دهد کیوان
- (۴) کلید حبّ تو بر گشاد کارش بس

۵۸- بیت زیر را کدام واژه پر می‌کند؟

«نتوان جست خلافتش به سلاح و به سپاه / زن که نندیشد شیر ... از یشک (دندان) گراز»

- (۱) شکن (۲) زهی (۳) کام (۴) یله

۵۹- معنی واژه «تهاد» در کدام بیت متفاوت است؟

- (۱) به اسبان تازی و مردان مرد
- (۲) خواجه چو سرو تا نکنی پیشه راستی
- (۳) کیست آن کو با تو پا بیرون نهاد از دایره
- (۴) نخواهم به پیش تو گردن نهاد

۶۰- کدام بیت نادرستی املایی دارد؟

- (۱) طامات و شطح در ره آهنگ چنگ نه
- (۲) ساقی چو شاه نوش کند باده صبح
- (۳) صوفی گلی بچین و مرقع به خار بخش
- (۴) ای آن که ره به مشرب مقصود برده‌ای

مبحث: آرایه

۶۱- در کدام بیت هر دو آرایه «مجاز و تشبیه» به کار رفته است؟

- (۱) گر دهم شرحش بسوزد نامه‌ام
- (۲) همچو ابر از چشم گوهر بار خویشت
- (۳) بر که یا رب نرگس مستم فتاد؟
- (۴) گر هزاران دام باشد هر قدم

- زان که آتش باز باید خامه‌ام
- گوهرافشان شد ز هجر یار خویشت
- کز نگاه او دل از دستم فتاد
- چون تو با مایی نباشد هیچ غم

۶۲- هر چهار آرایه «تشبیه، تلمیح، مجاز، شخصیت‌بخشی» را در بیت گزینه ... می‌توان یافت.

- (۱) از سر شاهی گذشت آن نامدار
- (۲) اشک خونینش به خاک ار می‌چکید
- (۳) جانم ملول گشت ز فرعون و ظلم او
- (۴) به غربت اندر اگر سیم و زر فراوان است

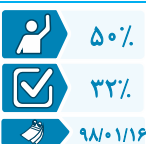
- عشق دادش بندگی محمودار
- لاله‌ها می‌رست و گل‌ها می‌دمید
- آن نور روی موسی عمرانم آرزوست
- هنوز هم وطن خویشت و بیت احزان به

۶۳- بین آثار زیر، چند اثر به نظم است؟

«الهی‌نامه عطار - قابوس‌نامه - سفرنامه‌ی ناصر خسرو - اتاق آبی - اسرارالتوحید»

- (۱) چهار
- (۲) سه
- (۳) دو
- (۴) یک

۶۴- در همه ابیات به‌جز بیت ... کلمه‌ای وجود دارد که در معنای مجازی به کار رفته است.

- (۱) دل به آسانی ز مژگان بتان نتوان گرفت
- (۲) می‌کند حافظ دعایی بشنو آمینی بگو
- (۳) چه خفته‌اند در این کاروان‌سرا مردم
- (۴) راست می‌خواهی تو مرا شیفته می‌گردانی

- طعمه از سرپنجه‌ی شیران کشیدن مشکل است
- روزی ما باد لعل شکر افشان شما
- که این محل عبور است نه مکان حضور
- گرد عالم به چنین روزنه من می‌گردم

۶۵- در کدام بیت آرایه «مجاز» دیده نمی‌شود؟

- (۱) دو دوست قدر شناسند عهد صحبت را
- (۲) از لعل لب‌ت بده زکاتی
- (۳) یکی درخت گل اندر میان خانه‌ی ماست
- (۴) اگر بر آن سری ای ماهرو که روز مرا

- که مدتی ببریدند و بازپوستند
- ای ماه بگو که از کجایی
- که سروهای چمن پیش قامتش پستند
- کنی سیاه به زلفت قسم، نخواهد شد

۶۶- کدام بیت «مجاز» ندارد؟

- (۱) هر لحظه چشم ترک تو چون کافران مست
- (۲) به زندان قفس مرغ دلم چون شاد می‌گردد
- (۳) خنک آن دم که بگویی که بیا عاشق مسکین
- (۴) از تو به که نالم که دگر داور نیست

- خنجر به قصد خون مسلمان برآورد
- مگر روزی که از این بند غم آزاد می‌گردد
- که تو آشفته‌ی مایی سر اغیار نداری
- وز دست تو هیچ دست بالاتر نیست

۶۷- کدام بیت «مجاز» ندارد؟

- (۱) گو شمع میارید در این جمع که امشب
- (۲) سر آن ندارد امشب که برآید آفتابی
- (۳) دل نبیند آن که باشد جسم و جان را او حجاب
- (۴) هرگز وجود حاضر غایب شنیده‌ای؟

- در مجلس ما ماه رخ دوست تمام است
- چه خیال‌ها گذر کرد و گذر نکرد خوابی
- سر ندارد آن که بنهد پا در این ره سراسری
- من در میان جمع و دلم جای دیگر است

۶۸- کدام بیت «مجاز» ندارد؟

- (۱) گر به خون تشنه‌ای اینک من و سر باکی نیست
- (۲) بر شکست از من و از رنج دلم باک نداشت
- (۳) ای رقیب این همه سودا مکن و جنگ مجوی
- (۴) لب سعدی و دهانت ز کجا تا به کجا

- که به فتراک تو به زان که بود بر بدنم
- من نه آنم که توانم که از او بر شکتم
- برکنم دیده که من دیده از او برنکنم
- این قدر بس که رود نام لب‌ت بر دهنم

